

*Anna-Kaari
Hakkarainen*

KRISTALLI- PALATSI

TAMMI

Anna-Kaari Hakkarainen

Kristallipalatsi

Taiteen keskustoimikunta ja WSOY:n kirjallisuussäätiö
ovat tukeneet taloudellisesti tämän kirjan tekemistä.

© ANNA-KAARI HAKKARAINEN

JA KUSTANNUSOSAKEYYHTIÖ TAMMI, 2016

ISBN 978-951-31-9001-9

PAINETTU EU:SSA

Hän on matkalla kotiin. Siksi hän viivyttelee. Ei ihan vielä, hän miettii, ei ihan vielä.

Mitä jos menen kukkakauppaan, katsomaan olisiko tullut anemoneja,

tai valkoisen syreenin oksia,

mitä vain, joka tuntuu oikealta, ihastuttavalta,

illalla pitää muistaa kiillottaa kuohuviinilasit,

kaivaa silkkimekko kaapista,

tehdä pieniä kukkakimppuja,

kolme neljä vartta jokaisessa, pellavanvärisellä narulla sidottuna,

kahden puun väliin pitkä naru ja kimput siihen kiinni,

pionit päät alaspäin, kuin mistelinoksat,

suurissa lasimaljoissa villikimppujen näköisiä

kokonaisuuksia,

laakeissa maljoissa yksinäisiä neilikoita.

Se näyttäisi kauniilta kuvissa,

ja minä silkkimekossa ja korkokengissä.

Lukijat katsoisivat, rakastaisivat.

Ei ihan vielä,

kaikki olisi hetken täydellistä.

Walt Whitmanista on olemassa valokuva, jossa hän istuu keinutuolissa ja pitää perhosta sormenpäällään. Valokuva sopi täydellisesti Whitmanin julkisuuskuvaan: valkopartainen runoilija, jolla on mystinen yhteys luontoon.

Kuva oli lavastettu, Whitman paljasti Oscar Wildelle. Perhonen oli tehty pahvista ja sidottu narulla Whitmanin sormeen.

Kuinka monta otosta tilanteesta oli otettu? Kuinka monta kuvaa, ennen kuin saatiin juuri tämä yksi, jossa Whitmanin ilme on aidosti ihmettynyt ja nöyrä?

Mutta tarina kuvan takana on tosi, Whitman sanoi Oscarille, keinui ehkä silloinkin keinutuolissa, pyöritteli seljanmarjaviiniä lasinsa pohjalla. Stevens Streetiltä kuului vaunujen natinaa ja pihapuun oksat raapivat ikkunaa. Oscar hymyili, nyökkäsi, näytti että ymmärsi. Hän jos joku.

Perhonen olisi saattanut olla oikea.

Toisinaan perhoset istuivat Whitmanin sormelle.

Toisinaan aurinko paistoi sisään juuri niin, että koko huone näytti ylivalottuneelta. Toisinaan mustikkapiiraasta oli lohkaistu vain yksi pala ja toisinaan kašmirpeite oli hienostuneessa rytyssä sängyllä ja vanhan matkalaukkupinon päällä pinossa vain mustakantisia kirjoja. Toisinaan hiukset näyttivät siltä, että purjelaudan reunojen yli pärskivä merivesi

olisi karhentanut ne ja kiertänyt laineille. Toisinaan Dora seisoi kadulla ja piti toista kättään hiuksissaan. Toisinaan hän varmasti käänsi jalkateriään sisäänpäin ja katsoi niitä kohti huulet aavistuksen raollaan. Toisinaan huulipuna, hajuvesi ja kahvikuppi tipahtelivat hänen käsistään pöydälle juuri sopivien välimatkojen päähän toisistaan.

Näytteleminen on todellisempaa kuin elämä, Oscar Wilde sanoi joskus. Jokainen on elämänsä päähenkilö. Vain niistä tulee kuuluisia, jotka ymmärtävät tämän ja osaavat käyttäytyä roolinsa mukaisesti.

Se vaatii joskus pahviperhosen sitomista sormeen.

Kerron ensin mitä on tapahtunut. Istun työhuoneessani. Olen istunut monta kuukautta. Huoneen kaksi seinää on kirjahyllyjen peitossa, osa kirjoista tuoksuu maakellarille. Yhdellä seinällä on ovi ja toisella ikkuna. Ikkunasta näkee puutarhaan. Portti on kahdeksaan asti auki.

Puutarhaa ja minua erottaa neljä autokaistaa ja niiden välissä kulkevat raitiovaunukiskot. Vaaleankeltainen lippakioski on yhä paikoillaan, sieltä saa kesäisin pillimehuja, meidän lapsuudessamme ne olivat pyramidin muotoisia ja pillinpaikka oli piilossa kömpelösti piirrettyjen appelsiinien keskellä.

Voitko uskoa, että muutin tähän taloon? Säälimme siinä asuneita lapsia, ei leikkipaikkoja, ei kasveja joiden juurelta etsiä perhosentoukkia, puuta jonka alle piiloutua. Vain kumiseva pimeä sisäpiha, jonka läpi kulkee mukulakivillä päällystetty kalteva tie. Särisevä pihavalon ja sitä päin lentäneet hyönteiset himmeään lasikupuun liimaantuneina.

Nyt pihalle on tuotu muutama samettiruusuksen kirjoma kukkalaatikko. Autot hurisevat avonaisen porttikongin takana kahteen suuntaan. Kesäisin kiveykselle kannetaan natiseva pihakeinu.

Kun muutin taloon, se oli pressujen peitossa. Remontti kesti kaksi vuotta, enemmänkin. Elin kuin veden alla. Siltä minusta tuntui. Lammessa. Muoviset pressut pehmensivät valon, saivat huonekalut näyttämään epätodellisilta, siltä kuin ne olisivat leijuneet asunnon hämärässä. Muovien läpi kuulin tien jatkuvan hurinan ja työmiesten huudot toisilleen, askeleet rakennustelineillä.

Pressut revittiin viime viikolla pois ikkunoiden edestä. Valo oli niin kirkas, että pidin ensimmäisen päivän sisällä aurinkolaseja.

Sitten löysin sinut. Löysin sinut eilen. Ehkä tämä kirkkaus sai minut huomaamaan sinut, piirsi esiin muistini hämärästä.

Voiko kohtalonsa ennustaa? Vai kirjoittammeko me sen? Kumpi on ensin, ennuste vai sen merkit? Miksi jotkin teemat alkavat väreillä, vetää luokseen? Miksi joitain aiheita ei voi ohittaa?

Voiko uutta maailmaa luoda ilman seurauksia?

Ehkä minä tiesin, että löytäisin sinut. Että tulisit takaisin.

Minä tiesin jo silloin kenestä tämä kertoo.

Olin jo pitkään yrittänyt saada tutkimustani käyntiin. En päässyt eteenpäin. Lepuutin sormiani näppäimistöllä, kirjoitin ja pyyhin. Tuijotin puutarhan tummunutta porttia. Loputtomasti kirjoja ja teorioita, minulla liian monia kysymyksiä ja maailma täynnä vastauksia.

Minulla oli vain ajatus pinnallisen kauneuden ja materialismin ilmenemismuodoista kirjallisuudessa. Olin saanut ajatuksen lukiessani Dorian Grayn muotokuvaa uudelleen. Tiedän, kliseistä, läpeensä tutkittua, Wildesta ja Dorianista on sanottu kaikki mahdollinen.

Mutta se oli vahinko ja joskus vahingot saavat liikkeelle tapahtumaketjuja, joita on vain seurattava, kuljettava näytämöltä toiselle.

Minulla ei ollut enää kirjaa, senhän sinä tiedät. Törmäsin siihen kahvilassa, ehkä tunnet paikan, Museokadulla, omistaja pitää päässään punaista baskeria. Siellä saa lukea hyllyihin jätettyjä kirjoja, viedä kirjan kotiin ja tuoda uuden tilalle. Minä en vienyt Doriania kotiini, mutta kävin kahvilassa viikon ajan päivittäin ja luin koko kirjan. Se tuntui hämmästyttävän ajankohtaiselta. Menin kirjastoon ja lainasin Wilden taidetta ja estetiikkaa käsittelevät esseet ja luin ne uudelleen. Keräsin aineistoa ja hahmottelin tutkimuskysymyksiä. Hain apurahaa ja sain. Kasasin kirjat pinoiksi työpöytäni reunoille ja tuijotin muovin läpi sirottuvaa kelmeää valoa. Kauneus, Oscar Wilde, nykyaika, miten esteetikon elämä on muuttunut. Saisinko tästä jotain kasaan?

Yritin kyllä. Yliopistolta tuli välillä viesti: minua pyydettiin luennoimaan tutkimusaiheestani. En vastannut, lopulta en edes lukenut viestejä, yritin vain hengittää hiljaa, ettei kukaan olisi kääntynyt ja huomannut.

Sitten törmäsin sinun mieheesi. Menin istumaan ruokalassa samaan pöytään. Paul kävi enää harvoin yliopistolla, hänestä oli tullut konsultti tai jonkin sortin mainosmies. Hän sopi siihen maailmaan paremmin, yliopistolla hän oli aina jotenkin liikaa, ilmassa heiluvat kädet, liian suuria sanoja ja ääntä. Pistävää partavettä, ja naurua ja lauseita, jotka tuntuivat pahoinpitelevän hiljaisia käytäviä ja muotokuvia.

”Eikö se sinun viimeisin tutkimuksesi koske jotenkin pinnallisuuden ja kauneuden käsitteistöä?”

Nyökkäsin. Aluksi ajattelin, että minun pitäisi näpäyttää takaisin, osoittaa, että mitä sinä, mokoma markkinapelle, että ei minulle noin, puhuta tuttavallisesti, kuin mikäkin.

”No... Kyllähän se... Mutta... Minulla on raja-
us vielä vähän hakusessa...” Nielaisin. ”Mutta... minua siis kiinnostaa... kiinnostaa verrata 1800-luvun lopun esteettien ajatuksia nyky-
kaan.”

Miksi kuulostin epäroivältä? Aivan kuin minun olisi pitä-
nyt selittää Paulille jotain?

”Kuulostaa kiinnostavalta.”

Katsoin Paulin hymyileviä kasvoja ja minun teki mieli sanoa jotain ilkeää.

Mutta en keksinyt mitään, en koskaan keksinyt, en hyviä kysymyksiä tai huomioita, en vitsejä tai sarkastisia kommentteja. Huomioni meni kaikkeen muuhun: loisteputki yläpuolellamme vilkkui, viereisessä pöydässä puhuttiin loma-
suunnitelmista, en nähnyt mitä Paulin paidan napeissa luki, ulkoa kuului piippaava auton peruutusääni.

”Mutta... en ole varma... on vielä monia kysymyksiä... en ole tarkentanut tutkimuskysymyksiäni.”

Pääsisinpä takaisin kirjoittamaan, mietin.

Sitten Paul kertoi. Uudesta naisystävästään, tyttöystävästään, joka oli häntä paljon nuorempi, ja oikeastaan hänen vaimonsa, niin aivan, he olivat menneet kesällä naimisiin, vain puolen vuoden seurustelun jälkeen, älytöntä, tiedän kyllä, mutta rakkaus, sitä se, tiedäthän, sanotaan, ja tässä iässä... Paul sanoi ja yskähti kämmeneensä. Vaimo oli varsin tyylikäs ja kirjoitti blogia, muotiblogia, jolla oli kymmeniätuhansia lukijoita.

”Mikä se sellainen on, muotiblogi?” kysyin, vaikka tiesin kyllä.

Paul hymyili.

”Sinua saattaisi kiinnostaa se, koko lifestyleblogi-ilmiö. Se on tavallaan fiktion ja todellisuuden rajamaastossa tapahtuvaa kirjoittamista. Minullakin oli aikomuksena tehdä

aiheesta jonkinlaista tutkimusta, mutta se jäi.”

”Tarkoitukseni oli kyllä pitää tutkimus kaunokirjallisuuden piirissä.”

”Aivan. Mutta jos haluat kuitenkin käydä katsomassa, sen nimi on Dora G:n muotokuva.”

”Minkä?”

”Sen blogin. Minä otan suurimman osan sen kuvista.”

Paul oli harrastanut aina valokuvausta, kulkenut osakunnan juhliessakin kamera kaulallaan, mutta siitä oli jo kauan, oliko Paul silloin ihastunut minuun, vai muistanko väärin?

”Kuvat olivat ennen surkeita. Lukijoita on tullut moninkertainen määrä sen jälkeen, kun tulin Doran elämään. Opetin Doran kuvaamaan asetelmia ja maisemia. Otan edelleen kaikki blogin asukuvat.”

”Asukuvat?”

Paul nauroi: ”En voi uskoa, että käytin juuri tuota sanaa”, ja minunkin oli pakko nauraa. En ollut nauranut pitkään aikaan. Se sattui vatsaan.

Unohdin Paulin, unohdin keskustelun. Tuskailein koneen edessä viikkotolkulla, en saanut kirjoitettua lausettakaan. Lehtiö koneen vieressä oli täynnä kukkia, piirtelin niitä sinisellä kynällä sivut täyteen. Vaihdoin vihdoinkin sydämiin. Ja siitä muistin Dora G:n muotokuvan, jonkinlainen blogi, kirjoitin sanat hakukoneeseen.

Siellä sinä olit. Mutta en vielä tunnistanut sinua, en muistanut sinua. Anna anteeksi. Nauroin sinulle.

Kuvasit päivittäin itseäsi, kuvaututit, uusissa vaatteissa, teennäisissä asennoissa. Eihän hän edes tajua, mihin blogin nimi viittaa, ajattelin. Miten absurdia, jos hän olisi lukenut kirjan, hän olisi saattanut valita toisen nimen, tyttöparka. Sitten tulin vihaiseksi. Eikö kukaan sano mitään? Eikö tämä

ole kenenkään muun mielestä kiusallista? Noloa? Äärimmäisen narsistista?

Suljin koneen. Suljin sinut ja blogisi. Miten typerryttäviin asioihin ihmiset kuluttavat aikaansa, ajattelin.

Kävelin ympäri asuntoa. Järjestelin kirjoja. Muistiinpanojani. Tuijotin ulos, metsästin muuttolintuja taivaalta. Ajattelin tutkimustani, yritin olla ajattelematta sinua.

Muistin juuri lukemani Wilden tekstin, Gilbertin puheen muistelmien puolesta. Gilbertin mielestä puhdas itserakkaus on aina ihastuttavaa ja monet muistelmien kirjoittajat muistetaan vain muistelmistaan: he ovat tehneet lörpöttelyllään itsestään kuolemattomia. Mikä voisi olla viehättävämpää kuin yksinkertaiset asiat? Arkiset mitättömyydet? Paperin, ajan, tilan tuhlaaminen niille. Sekö ajatus sai minut avaamaan koneen uudelleen, jatkamaan blogisi lukemista? Silläkö oikeutin itselleni sormenliikkeeni? Siitäkö tämä hulluus sai alkunsa?

Istuin koko yön koneella. Viimeinen raitiovaunu ajoi ohi, lopulta vain taksien valot kohtasivat toisensa sillalla. Etusormeeni koski ja ranne oli puutunut, mutta en pystynyt lopettamaan. Halusin lukea jokaisen tekemäsi merkinnän kahden vuoden ajalta. Halusin nähdä jokaisen kuvan, jokaisen kaukaisuuteen tuijottavan katseen, auki olevat huulet, käden pyyhkäisyn hiusten lävitse, alahuulelle pysähtyneet sormet. Katsoit usein jalkoihisi, kuin olisit pitänyt silmiäsi kiinni, Berninin Pyhä Teresa, Dante Gabriel Rossetin Beata Beatrix, kuin pyhimys, silmät suljettuina niin että katsoja sai kaiken tilan, saattoi katsoa loputtomasti, vailla vastakatsetta. Teresa, Beata, Dora, kuin he kaikki olisivat kääntäneet katseensa mielensä ikaikaisiin perustuksiin, jumalalliseen. Kun katsoin sinua, olin varma, että kaikessa ei ollutkaan kyse

ainoastaan vaatteista ja niiden yhdistelmistä, uusista kengistä ja oranssista kynsilakasta.

Halusin uskoa niin. Haluan uskoa niin.

Ihminen menetti paratiisin, kun hän tajusi että toinen voi katsoa häntä ja hän voi katsoa toista. Ihmisestä tuli tarkkailija ja tarkkailtavana olija. Katse tuhosi ihmisen alkuonnen. Maailma siirtyi kehon ulkopuolelle, lasin toiselle puolelle.

Itseensä vajoamista? Katseelle alistumista? Egomaniaa?

En välitä. Haluan juosta ulos paratiisista.

Jatkoin blogisi selaamista. Joissain kuvissa näkyi enemmänkin, luomi alimman kylkiluun kohdalla, valkoiset hennot karvat korvan alla, lähes näkymätön arpi ylähuulessa. Ja toisissa kuvissa ryttyiset harmaat pellavalakanat sängyssä, kuin tyynysodan jäljiltä, puoliksi juotu kahvi kupissa, lattialle tipunut aluspaita, farkkujen alta pilkottava alushousujen reuna. Ja kukkia, niitä oli lähes kaikissa kuvissa. Olet kuin Mary II, William III:n alistama vaimo, jonka pöydällä oli joka päivä tuore kimppu kukkia. Voitko ottaa niistä taas kuvan? Mitä filteriä käytät?

Miten en heti tunnistanut sinua? Et näyttänyt kasvojasi. Katsoit pois kamerasta, hiuksesi peittivät kasvosi. Ehkä siksi. Olit alkuun vain Dora, mutta silti niin lähellä, että pystyin melkein koskettamaan. Aivan kuin olisin kävellyt Doran kanssa rannalla ja Doran hiukset olisivat lentäneet kasvoilleni, Doran nauru, valkoiset hampaat, ne olivat valkaistut, Dora oli juuri kertonut sen, yhteistyössä Hymyklinikan kanssa, ruskealla iholla Nuxen kuivaöljyä, hiuksissa Balmainin suolasuihketta, huumaava tuoksu, niinkö Dora oli kirjoittanut, tunsin sen, tuoksun, ja tuulen, joka tuli mereltä, tuolla Dora hyppi jo, Uunisaaren sileillä kallioilla, pyysi minua ottamaan kuvan, äkkiä nyt, valo tulee juuri sopivasti, kaivoin kameran laukustani ja katsoin sen läpi miten auringonsäteet kiemur-

sivat Doran hiuksiin, sekoittuivat niihin, ja yhtäkkiä meillä oli kummallakin kädessämme kuohuviinilasi, tai ehkä se oli samppanjaa, Mummin sponssaamaa, pullot etiketit kameraan päin, metallisessa sammiossa, joka oli täynnä jäitä, niitä voisi myöhemmin... ei mutta hetkinen, nyt Dora juoksi jo eteenpäin, seuraavalle sivulle, voi ei, Dora oli sairastunut, makasi sponsoroitujen lakanoidensa välissä ja luki englanninkielistä pokkaria, teetä, nopeasti teetä, hunajaa ja sitruunaa, minä löytäisin ne kyllä, olin nähnyt keittiön niin monta kertaa, yrtit omissa purkeissaan, öljypullot metallisessa korissa, mukit, tuolla, valkoisella avohyllyllä, jääkaappinsa sisältöä Dora ei sentään ollut koskaan näyttänyt, mutta sitruuna olikin tuossa, valmiiksi siististi kahtia leikattuna, veitsi vierelle aseteltuna, täältä tullaan Dora! Mutta Dora oli jo terve, tai ei ollut vielä edes sairastunut, miksen voinut aloittaa lukemista alusta? Aivan ensimmäisestä merkinnästä. Nyt Dora keriytyi auki väärään suuntaan. Tuntui kuin olisin katsonut vuodenkiertoa takaisinpäin kelattuna: kuihtuneet kukat nousevat maasta, niiden harmaantuneet värit kirkastuvat ja varret nousevat yhä suuremmiksi, kunnes ne alkavat kutistua, terälehdet nipistyy nappuun ja sitten maa alkaa niellä niitä hitaasti sisäänsä ja kaikki pienenee, muuttuu versoiksi. Olin lukiessani kuin ennustaja, näin ennalta Doran elämän, tiesin enemmän kuin Dora itse, juuri sitä minä halusin, halusin tietää Dorasta kaiken.

Sain tietää, että Dora seurusteli aikaisemmin dj:n kanssa, jolla oli samanlainen pipo kuin Jacques Cousteaulla. Kun olin pieni, rakastin häntä, miestä, joka tiesi maailman meristä kaiken, punainen pipo päässään, hymyilemässä sukelluspuvun sisällä. Jacquesilla oli kaksi lasta avioliittonsa ulkopuolella, kuulin tämän paljon myöhemmin. Jacques, sinäkin?

Sitten näin kuvassa kirjan sängyllä. Sama ruskea kansipaperi, rispaantunut selkämys, kannessa pieni mustekynällä piirretty sydän.

Sanoin kauan sitten, että sydän oli ollut valmiina, että olin ostanut kirjan antikvariaatista, edellinen omistaja oli piirtänyt sen, en muista nimeä, mutta se luki kirjan alkusivuilla vinolla koristeellisella käsialalla, Raija-Liisa, Kalevi tai Sinikka, oppikoulussa opitut a:t kauniilla kaarilla.

Minä sen sydämen piirsin. Sinua varten.

Minä sain kirjan isältäni rippilahjaksi. Tässä kirjassa on kaikki mitä sinun pitää tietää ihmisluonnosta, isä sanoi. Me polvistuimme vierekkään alttarille, sinulla oli kynsissäsi punaista lakkaa, kun otit vastaan papin tarjoaman leivän ja laskit punaiset huulesi metalliselle maljalle.

Tavalliset ruskeat kannet, selkämys revennyt. Kirja oli hieman muita hyllyn kirjoja korkeampi. Pitkä ja hoikka. Sivut keltaisia ja tuoksuivat raskaiden verhojen pimentämiltä huoneilta, repsottavilta tapeteilta, piipputupakalta ja sametisilta aamutohveleilta, Herring, varpaiden päällä kultainen vaakuna, ei niitä varmasti kukaan käytä täällä, mutta kirjan sivuilla oli niiden tuoksu, pehmenneen nahkan ja lämpimän sametin, haalistuneiden kirjontalankojen. Minulla ei sellaisia ole, ainoastaan harmaiksi kuluneet ja ohuiksi hiutuneet froteiset tossut, jotka ovat joskus jääneet laukkuuni hotellista. Ne on tarkoitettu kertakäyttöisiksi, mutta minä en pysty heittämään tavaroita pois. Minä kiinnityn ja kiinnyn liiaksi, sen sinä tiedätkin.

Kirja oli aarteeni. Annoin sen sinulle.

En tiedä luitko sitä koskaan. Lähdit vain muutamaa viikkoa myöhemmin Ranskaan etkä koskaan vastannut kirjeeseeni, jossa kysyin. Ja kun tulit, minulla oli muita kysymyksiä. Sitten olikin jo liian myöhäistä.

Dora sanoi, että hän oli piirtänyt sydämen, että hän aikoi antaa kirjan miehelleen. Niin hän oli kirjoittanut blogiinsa kuvan alle ja kymmenet lukijat kommentoivat ”ihanaa”, ”iik, en kestä”, ”mikä romantikko!” Ja sydämiä, niitä oli monessa kommentissa, en edes tiedä miten niitä tehdään, opetatko minua?

Dora kertoi, että hän oli saanut kirjan aikoinaan perinöksi, Dorian Grayn ensimmäisen painoksen, ja että hän ei keksi mitään arvokkaampaa ja itselleen tärkeämpää lahjaa. Hän kertoi, miten hänen isoäitinsä oli antanut kirjan hänen äidilleen ja äiti hänelle ja nyt Dora antaisi sen eteenpäin ihmiselle, jota rakastaa eniten.

Kysyin salanimellä mistä Dora oli oikeasti saanut kirjan, mistä sinä olit saanut kirjan, mutta et vastaa kaikkiin kysymyksiin, olet ehkä niin kiireinen, ehkä ajattelit, että olen häirikkö. Joskus ajattelen niin itsekin.

Mutta kirja. Siitä minä ymmärsin. Tunnistin sinut.

Ja nyt olet siinä.

Yritän taistella joka aamu itseäni vastaan, sinua vastaan. Mutta sinä olet vahvempi. Pakotat minut katsomaan. Pakotat muistamaan.

Tarkistan ensin, onko blogiisi tullut uutta päivitystä. Joi-nain päivinä kirjoitat useammankin kerran. Ne ovat hyviä päiviä. Saatat julkaista aamulla kuvan päivän asustasi. Lounaalla kuvan ruoka-annoksesta ja vielä illalla kuvan piknikiltä tai uudesta asukokonaisuudesta, keittiöstänne tai harmaista kiviruukuista, jotka olet hankkinut mehikasveille, sopivan rouheita, kirjoitat, yhteistyössä Granitin kanssa.

Sitten tarkistan sosiaalisen median tilisi. Olen liittynyt salanimellä kaikkiin mahdollisiin kanaviin sinun takiasi. Olet ahkera. Viimeistään puoleen päivään mennessä on jotain uutta.

Ja hetken olen kanssasi kahden. Sinulla on uutta hajuvettä, suihkutat sitä minunkin päälleni, jahtaat minua pullo käsissäsi ympäri hotellihuonetta. Pääsi olkapäälläni. Kätesi lepäämässä käteni päällä. Sinun naurusi, hiuksesi liehumassa tuulessa. Juokset pitkin autiota hiekkarantaa, tule, sinä huudat ja heilutat kättäsi, ja minä tulen, yhä uudelleen.

Oletko kuullut tarinan pianisti Artur Schnabelista? Häneltä kysyttiin kerran, miksi hän soittaa niin paljon vaikuttavammin kuin muut pianistit. Artur oli hetken hiljaa, sanoi sitten painavansa mustia ja valkoisia koskettimia täsmälleen samalla tavalla kuin muut pianistit. Siinä hän ei ollut muita parempi. Mutta tauot painallusten välissä, se osa jota hän ei soittanut, hiljaisuus, siinä oli todellinen taide.

Niin minäkin haluan ajatella. Että kaikki todellinen tapahtuu sanojen välissä. Hiljaisuudessa, joka ympäröi meitä. Antiikin aikana uskottiin, että ihmisten väliset tunteet sijoituivat sinne, ilmaan, ja että tuuli toi esineiden pintojen kuvat silmiin, teki ne näkyviksi. Mutta kaikki merkityksellinen oli välitilassa.

Siksi jätän paljon kertomatta. Kirjoitan tätä niin kuin hämähäkki kutoo verkkoaan: niin huokoisesti, että tuuli saattaa käydä sen läpi ja sadepisarat tarttua kudinlankoihin, muodostaa värisevän kristallikruunun.

Dora

Doran päivät alkoivat harmaiden pellavalakanoiden välistä ja päättyivät niihin. Väliin mahtui monta kupillista itse jauhetuista Kaffa Roasteryn pavuista tehtyä kahvia, vaatteiden sovittelua lattiasta kattoon remontoidussa vaatehuoneessa, haaveilua ikkunalaudalla, muotilehtiä, kuivuneiden terälehtien noukkimista pioneista, anemoneista tai jaloleinikeistä, mitä Dora milloinkin oli ostanut naapurikorttelin kukkakaupasta.

Hän oli ammatiltaan bloggaaja. Hän kirjoitti muodista, kauneudenhoidosta ja muista elämäänsä kaunistuttavista asioista. Hän kirjoitti tunteistaan, ajatuksistaan, uusista ostoksistaan ja muisti hymyillä kameralle. Hän istui muotinäytösten eturivissä ja teki yhteistyötä eri merkkien kanssa. Ne maksoivat siitä, että hän esiintyi kuvissa tuotteiden kanssa, kertoi niistä tarinoita, otti osaksi elämäänsä. Hän kirjoitti ja kuvasi (Canon EOS 5D Mark III, saatu blogin kautta) asetelmia ja maisemia, hänen miehensä kuvasi häntä. Hän piti huolen, että blogiin tuli joka päivä jotain uutta. Hän halusi pitää huolta lukijoidensa hyvästä kulutuskokemuksesta. Heidän odotuksiaan ei saanut pettää.

Hän kuvasi blogiinsa kotiaan, sen uusia sisustusratkaisuja. Hän oli viimeksi ostanut Fredrikinkadun pikkuputiikista erilaisia laatikoita työpöydälleen, joka oli koottu vanhasta pöytälevystä ja Hayn pukkijaloista. Pöydän yläpuolella oli valkoinen String-hylly. Sillä hän säilytti inspiroivia esineitä:

marmorista paperipainoa, Artekista ostettua puista Kay Bojesenin koristeapinaa ja lisää erilaisia pieniä laatikoita, joista yhteen hän säilöi kutsut, joita ei raaskinut heittää pois: Elle Fashion Awards, Aussie Blog Awards, Samuji Pre Fall Collection, Louis Vuitton Dinner. Hänen nimensä oli kirjoitettu niihin paksulla musteella. Dora G, kirjaimet oli kuin tehty mustekynällä piirrettäviksi.

Hän oli luonut blogistaan brändin. Hän oli luonut itsensä brändin.

Hän oli käynyt puhumassakin aiheesta monissa paikoissa. Näin: ensin pitää olla selkeä konsepti ja liiketoimintasuunnitelma, pitää verkostoitua, näyttäytyä juhlissa, opetella tuntemaan oikeita ihmisiä, pitää oikeita merkkejä päällään, miettiä tuote- ja palvelutarjoama, opetella kuvaamaan ja käsittelemään kuvia – tai rakastua sellaiseen, joka opettaa (siinä kohtaa kaikki olivat purskahtaneet nauruun, aivan kuten Dora oli suunnitellutkin). Dora oli hahmotellut kilpailijoita ja piirrellyt nelikenttiä ja kertonut kaiken oppimansa kauniisti taitetun Keynote-presentaation muodossa.

Sellaista hänen työnsä oli. Hän kertoi elämästään päivittäin kymmenille tuhansille seuraajilleen, julkaisi ja jakoi paloja itsestään kuva kerrallaan.

Hän oli saanut bloginsa avulla sen, mistä oli vuosia aiemmin haaveillut, paikan muotinäytösten eturivissä. Hän oli saanut muutenkin kaiken, mitä oli halunnut:

asunto jugendtalossa

kaikissa huoneissa kakluunit

lautalattia

kaasuliesi sähköuunilla

kaunis rappukäytävä (miehellään Museoviraston suojelema, asuntojen ovia ei saa olla vaihdettu uusiin)

alkuperäiset ikkunat ja kasettikuvioidut ovet
komea, hauska ja menestynyt mies (hyvä sukunimi kaupan
päälle)

työ muodin parissa

ihania, kiinnostavia ystäviä

kesäpaikka saarella (paljon vaaleaa puuta, pellavatekstiilit,
päiväpursi, jolla tehdään retkiä lähisaariin, terassilla asetel-
massa pyöreäksi hioutuneita kiviä ja lokkien sulkiä, ruohosi-
pulia kasvamassa kallionkolossa, pullopostia rantakivikossa,
raidallisia kankaita ja viinipulloista tehtyjä kynttilänjalkoja,
auringonlaskun aikaan istutaan kallioilla ja horisontissa
näkyä yksinäinen rahtilaiva)

toimiva vaatekokoelma, joka sisälsi

- kenkiä: kahdet ballerinat (Lanvin ja Repetto), mustat korkokengät (Christian Louboutin), sandaalit (Rondini, ostettu Saint-Tropez'sta), kahdet korkeakorkoiset nilkkurit (Acnen Track ja Pistol), matalat nilkkurit (R. M. Williams), oxfordit (minimekkojen kanssa pidettäväksi, Church's), penny loaferit (Ines de la Fressangen kirjan ansiosta, Crockett and Jones) ja muutamia erikoisempia korkokenkiä, glitteriä, samettia ja satiinia, Marnia, Miu Miuta ja Pradaa
- nahkatakki (Acnen biker-mallinen)
- tank-toppeja eri väreissä (Petit Bateau, COS ja Filippa K)
- trenssi (Burberry)
- smokkitakki (Haider Ackermann, mutta vintage-YSL pitäisi vielä hankkia)
- bleisereitä (Dries Van Noten, Alexander Wang, Isabel Marant)
- kolme kašmirneuletta, harmaa, valkoinen ja musta (& Other Stories, yllättävän hyvälaatuisia)

- viisi silkkipaitaa (Equipment, Proenza Schouler) ja kaksi oxford-kudottua ja yksi popliinipuvullainen valkoinen kauluspaita (T by Alexander Wang)
- kaksi pikkumustaa (Stella McCartney ja Samsøe & Samsøe)
- mekkoja ja hameita (Samuji, Iron nahkahame)
- farkkuja (mustat Nudie, raakadenimiset A.P.C.)
- neljä merkkilaukkua: yksi messengeri (Mulberryn Alexa), tote (Balenciagan Giant City), pikkulaukku (Chanel 2.55) ja kirjekuori (Céline)
- koruja (Pamela Love ja Aesa, paljon vintagea)
- nahkavöitä (Marimekko, saatu blogin kautta).

Kaapeissa ei ollut muodottomiksi venyneitä t-paitoja tai risaisia verkkareita, ei muodista menneitä bootcutfarkkuja tai reikäisiä villasukkia. Kaikki oli ehjää, yhteen sointuvaa ja silitettyä.

Hän säilytti vaatteita joko rekeillä tai siististi Marie Kondon oppien mukaisesti viikattuina. Hän antoi vanhoja vaatteitaan hyväntekeväisyyteen. Tai hän järjesti ystävilleen kirpputorin ja antoi kaikki siitä tulleet rahat Unicefille, Pelastakaa lapset ry:lle tai SPR:lle. Pienipalkkaisille ystävilleen hän antoi vaatteitaan ilmaiseksi. Hän kutsui heidät luokseen, avasi kuohuviinipullon ja laittoi Billie Holidayn soimaan.

”Olen kerännyt rekille kaikki sellaiset vaatteet, joita saa ottaa”, hän sanoi ja pyyhälsi silkkipaita hulmuten keittiöön. Kun pähkinöitä paahtoi mausteseoksessa, niistä sai nopeasti persoonallista tarjottavaa. Noin, vanhaan puukippoon, pari sopivan ryytyistä pellavaista lautasliinaa mukaan ja eripariset viinilasit vanhalle puutarjottimelle, kuohuviinilaseihin kellumaan vadelma tai boysenmarja ja vesilaseihin valmiiksi jääkuutioita, joiden sisälle hän oli jäädyttänyt orvokkeja ja muita syötäviä kukkia, mintunlehtiä ja punaisia marjoja.

Doran kodin seinillä oli nykytaidetta, hän oli kerännyt sitä pikkuhiljaa, Kuvataideakatemian kevätmyyjäisistä ja Taide-maalariliiton teosvälityksestä. Taiteen lisäksi asunnossa oli nettikaupoista ostettuja kehystettyjä julisteita, lipastojen päällä ja seinää vasten, huolettomasti aseteltuina, vanhojen peltikirjaimien vierellä. Yhden julisteista hän oli ostanut Brysselistä, Musée d’Ixellestä, mehän kävimme siellä perheen kanssa, eikö niin, Dora mietti ja muisteli, niin he tekivät, kiersivät kesäisin Eurooppaa ja kävivät museoissa, Doran pienet kengät marmorilattioilla kopisten ja isän pehmeä ääni kertomassa teoksista, äiti istumassa matalilla nahkaisilla penkeillä keskellä näyttelysaleja. Jonain kesänä he olivat käyneet Brysselissä ja tuossa museossa, ja Dora oli jäänyt äitinsä viereen tuijottamaan maalausta, niin sen täytyi olla. Kun he olivat käyneet museokaupassa, Dora oli huomannut, että sama taulu oli siellä myynnissä, painettuna paperille ja suljettuna yhteen niistä kolisevista telineistä, joita hän oli selannut kuin valtavaa muovilla ja metallilla päällystettyä kirjaa.

Taulu esitti Paul Delvaux’n teosta Ikkuna, niin julisteen alareunassa luki, The Window. Kuvassa oli nainen selin katsojaan. Ruskeat hiukset sileällä balettinutturalla niskassa. Nainen seisoi avonaisen ikkunan edessä ja piti oikeaa kättään kevyesti vierellään ilmassa kuin kannattelisi siinä jotain. Nainen katsoi sisälle huoneeseen. Dora seisoi kadulla ja katsoi sisälle huoneeseen. Huoneen etualalla näkyi lautalattiaa ja sille unohtunut laskostunut paperi. Sitten lattia katkesi ja vaihtui sileäksi ruohomatoksi. Pian ruhosta kasvoi pensaita ja puita ja maa alkoi kumpuilla, taivas oli vaaleansininen ja siellä täällä keveitä poutapilviä.

Dora jäi usein tuijottamaan kuvaa, ihailemaan sen harmonisia värejä ja levollisuutta. Samanlainen tunnelma oli Dorankin elämässä.

Lumoava high life -romaani bloggarista ja elämisen taiteesta

On bloggari Dora, joka jahtaa kamerallaan täydellisiä hetkiä. On yksinäinen tutkija, joka alkaa pakkomielteisesti seurata Doraa, ja Pauliina, joka haluaa tehdä itsestään täydellisen. Mysteerin taustalla vaeltaa Oscar Wilde omissa mietteissään. Kuka lopulta on kuka, ja kuka rakastaa ketä?

Kristallipalatsi on kertomus maailmasta, jossa arjesta on tullut näytelmää. Henkilöt haluavat ja etsivät, rakkautta ja itseään. He ovat yhtä kotonaan lifestyle-blogien maailmassa, kuvataiteen historiassa kuin kasvitieteellisen puutarhan keinotekoisessa vehreydessä.

Kristallipalatsi on ajatuksia herättävä, nautinnollisen kaunis kudelma ajastamme. Virtuaalisen ajan tulkinta Narkissoksen tarinasta.

#kirja WWW.KIRJA.FI	 9 789513 190019	
	84.2	